Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
C-serie

C/2026/3937

1.9.2026

AANBEVELING VAN DE RAAD

van 10 juli 2026

inzake het economisch, sociaal, werkgelegenheids-, structuur- en begrotingsbeleid van Slovenië

(C/2026/3937)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad [1], en met name artikel 3, lid 3,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Verordening (EU) 2024/1263 bevat de doelstellingen van het kader voor economische governance, dat erop gericht is gezonde en houdbare overheidsfinanciën, duurzame en inclusieve groei, alsook veerkracht te bevorderen door middel van hervormingen en investeringen, en buitensporige overheidstekorten te voorkomen. In die verordening is bepaald dat de Raad en de Commissie in het kader van het Europees Semester multilateraal toezicht uitoefenen overeenkomstig de doelstellingen en vereisten van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Het Europees Semester omvat met name de opstelling van en het toezicht op de uitvoering van landspecifieke aanbevelingen.

(2) Op 25 november 2025 heeft de Commissie een advies over het ontwerpbegrotingsplan 2026 van Slovenië goedgekeurd. Tevens heeft de Commissie op die datum op grond van Verordening (EU) nr. 1176/2011 het waarschuwingsmechanismeverslag 2026 goedgekeurd, waarin zij Slovenië niet noemt als een van de lidstaten waarvoor een diepgaande evaluatie nodig is. Ook heeft de Commissie een aanbeveling goedgekeurd voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone, alsook voor een aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Europese Unie, en een voorstel gedaan voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid voor 2026, waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone [2] aangenomen op 21 april 2026, en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid en de aanbeveling over menselijk kapitaal op 9 maart 2026.

[1] Verordening (EU) 2024/1263 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2024 betreffende de doeltreffende coördinatie van het economisch beleid en betreffende het multilaterale begrotingstoezicht en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad (PB L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

[2] PB C, C/2026/2434, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2434/oj.

(3) Op 29 januari 2025 heeft de Commissie het kompas voor concurrentievermogen gepubliceerd, een strategisch kader dat de komende vijf jaar het mondiale concurrentievermogen van de Unie moet stimuleren. Daarin worden de drie transformatievereisten innovatie, decarbonisatie en concurrentievermogen, en veiligheid genoemd als kritieke pijlers voor duurzame economische groei. Sinds de bekendmaking ervan heeft het kompas voor concurrentievermogen gediend als uitgangspunt voor de werkzaamheden in het kader van het Europees Semester en zorgt het ervoor dat het economisch beleid van de lidstaten in overeenstemming is met de strategische doelstellingen van de EU, waarbij een uniforme aanpak van economische governance wordt opgezet ter bevordering van duurzame groei, innovatie en veerkracht in de Unie.

(4) In 2026 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid parallel verlopen met de slotfase van de uitvoering van de herstel- en veerkrachtfaciliteit ([3]). Herstel- en veerkrachtplannen zijn, samen met financiering in het kader van het cohesiebeleid, van essentieel belang gebleken voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten van het Europees Semester, aangezien met de plannen alle of een aanzienlijk deel van de uitdagingen die in de relevante landspecifieke aanbevelingen van de recente cycli zijn aangehaald, moesten worden aangepakt, en in de door het Europees cohesiebeleid gefinancierde programma's rekening moest worden gehouden met de landspecifieke aanbevelingen. Nu de herstel- en veerkrachtfaciliteit bijna ten einde loopt, blijft het van essentieel belang om de hervormingen en investeringen die in het kader daarvan worden ondersteund en uitgevoerd, vol te houden, met name die welke bijdragen tot de aanpak van de uitdagingen die in de landspecifieke aanbevelingen zijn vastgesteld, en erop voort te bouwen.

(5) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie het landverslag 2026 voor Slovenië bekendgemaakt. Daarin is de vooruitgang beoordeeld die Slovenië heeft geboekt bij de uitvoering van de landspecifieke aanbevelingen voor 2025 en is de balans opgemaakt van de uitvoering door Slovenië van het herstel- en veerkrachtplan. Op basis van die analyse zijn in het landverslag de dringendste uitdagingen voor Slovenië in kaart gebracht. Ook is daarin de vooruitgang beoordeeld die Slovenië heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en vermindering van armoede en sociale uitsluiting, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

(6) Op 21 januari 2025 heeft de Raad, op basis van de beoordeling en de aanbeveling van de Commissie, een aanbeveling aangenomen tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Slovenië ([4]). Het plan bestrijkt de periode 2025 tot en met 2028 en bevat een begrotingsaanpassing die over vier jaar is gespreid. De Raad heeft de volgende maximale groeipercentages van de netto-uitgaven aanbevolen: 5,6 % in 2025, 4,4 % in 2026, 4,1 % in 2027 en 4,0 % in 2028; deze stemmen overeen met de maximale cumulatieve groeipercentages die zijn berekend op basis van referentiejaar 2023, namelijk 12,1 % in 2025, 17,0 % in 2026, 21,8 % in 2027 en 26,6 % in 2028.

(7) De Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de gevolgen daarvan vormen een existentiële uitdaging voor de Europese Unie. De Commissie heeft de lidstaten uitgenodigd te verzoeken om een gecoördineerde activering van de nationale ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact ter ondersteuning van de inspanningen van de EU om tot een snelle en aanzienlijke verhoging van de defensie-uitgaven te komen, en dit voorstel is door de Europese Raad van 6 maart 2025 positief ontvangen. Naar aanleiding van het verzoek van Slovenië heeft de Raad op 8 juli 2025 op aanbeveling van de Commissie een aanbeveling aangenomen op grond waarvan Slovenië mag afwijken van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven ([5]). De periode waarin de nationale ontsnappingsclausule wordt geactiveerd (2025-2028) stelt Slovenië in staat de overheidsuitgaven te herprioriteren of de overheidsinkomsten te verhogen, zodat aanhoudend hogere defensie-uitgaven de houdbaarheid van de begroting op middellange termijn niet in gevaar zouden brengen.

([3]) Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Aanbeveling van de Raad van 21 januari 2025 tot goedkeuring van het nationaal budgettair-structureel plan voor de middellange termijn van Slovenië (PB C, C/2025/640, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/640/oj).

([5]) Aanbeveling van de Raad houdende toestemming voor Slovenië om af te wijken van de in Verordening (EU) 2024/1263 van de Raad vastgestelde maximale groeipercentages van de netto-uitgaven (activering van de nationale ontsnappingsclausule) (PB C, C/2025/3973, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3973/oj).

(8) Op 30 april 2026 heeft Slovenië zijn jaarlijkse voortgangsverslag 2026 ([6]) ingediend over de naleving van de aanbevolen maximale groeipercentages van de netto-uitgaven en de uitvoering van hervormingen en investeringen als antwoord op de belangrijkste uitdagingen zoals benoemd in de landspecifieke aanbevelingen in het kader van het Europees Semester. Het jaarlijkse voortgangsverslag weerspiegelt ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Slovenië over de vooruitgang bij de uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241.

(9) De groei van het reële bbp in 2025 bedroeg 1,1 % en de GICP-inflatie 2,5 %. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie zal het reële bbp in 2026 groeien met 1,9 % en in 2027 met 2,3 %, bij een GICP-inflatie van 3,5 % in 2026 en 2,5 % in 2027.

(10) Volgens gegevens van Eurostat ([7]) is het overheidstekort van Slovenië gestegen van 0,9 % van het bbp in 2024 tot 2,5 % van het bbp in 2025. De stijging van het tekort in 2025 is voornamelijk het gevolg van een permanente toename van de lopende uitgaven, een recordhoogte aan overheidsinvesteringen en een conjuncturele daling van de inkomsten. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognoses bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie uitgegaan van een tekort van 3,3 % van het bbp in 2026 en 3,5 % van het bbp in 2027. De stijging in 2026 is voornamelijk het gevolg van een toename van de lopende uitgaven, die wordt aangedreven door intermediair verbruik van de overheid, sociale uitkeringen en lonen in de overheidssector. De stijging van het tekort in 2027 is voornamelijk het gevolg van het aflopen van de EU-overdrachten uit subsidies in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit, terwijl de overheidsinvesteringen op een aanhoudend hoog niveau blijven.

(11) Op 11 mei 2026, na de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie, heeft de Nationale Vergadering aanvullende tekortverhogende maatregelen aangenomen op het gebied van de inkomstenbelasting, sociale premies, productgebonden belastingen en sociale overdrachten, waarvan de Commissie schat dat deze in 2026 in totaal tussen 0,5 % en 1,0 % van het bbp aan begrotingskosten met zich mee zullen brengen. Verwacht wordt dat de meeste van deze maatregelen geen tijdelijk karakter zullen hebben en dat zij het tekort in en na 2026 zullen doen toenemen. Daarnaast heeft de vorige regering een aantal bezuinigingsmaatregelen voorbereid met als doel het overheidstekort terug te dringen tot minder dan 3 % van het bbp. Gezien de onzekerheid over de omvang en de mate waarin deze maatregelen worden toegepast, wordt in dit stadium geen rekening gehouden met de gevolgen ervan.

(12) Uitgaande van de ramingen van de Commissie was de begrotingskoers ([8]), die zowel op nationaal niveau als door de EU gefinancierde uitgaven omvat, in 2025 expansief, met 1,6 % van het bbp. Deze koers zal in 2026 naar verwachting expansief zijn, met 1,3 % van het bbp, en in 2027 contractief, met 0,7 % van het bbp.

(13) Volgens gegevens van Eurostat ([9]) is de overheidsschuld van Slovenië gedaald van 66,4 % van het bbp eind 2024 tot 65,7 % van het bbp eind 2025. De daling van de schuldquote in 2025 is voornamelijk het gevolg van een schuldverminderend verschil tussen groei en rentevoet. Op basis van de op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie bekende beleidsmaatregelen wordt er in die prognoses van uitgegaan dat de schuldquote zal dalen tot 64,9 % eind 2026 en zal stijgen tot 65,1 % eind 2027. De daling van de schuldquote in 2026 is voornamelijk het gevolg van een schuldverminderend verschil tussen groei en rentevoet en een schuldverlagende stock-flowaanpassing.

([6]) Het jaarlijkse voortgangsverslag 2026 van Slovenië werd opgesteld door de aftredende regering op basis van een scenario bij ongewijzigd beleid. De jaarlijkse voortgangsverslagen 2026 zijn beschikbaar op: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

([7]) Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

([8]) De begrotingskoers wordt gedefinieerd als een maatstaf van de jaarlijkse verandering in de onderliggende begrotingssituatie van de overheid. Op basis daarvan wordt de economische impuls beoordeeld die uitgaat van het begrotingsbeleid – zowel het op nationaal niveau gefinancierde beleid als het beleid dat uit de EU-begroting wordt gefinancierd. De begrotingskoers wordt gemeten als het verschil tussen i) het groeipotentieel op middellange termijn en ii) de verandering in de primaire uitgaven (discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde niet meegerekend), inclusief de uitgaven gefinancierd door niet terug te betalen steun (subsidies) uit de herstel- en veerkrachtfaciliteit en andere Uniefondsen.

([9]) Euro-indicatoren van Eurostat, 22 april 2026.

(14) Volgens gegevens van Eurostat ([10]) bedroegen de totale defensie-uitgaven van de overheid in Slovenië 1,3 % van het bbp in 2025, wat neerkomt op een stijging van 0,2 procentpunt van het bbp ten opzichte van het referentiejaar 2021. In de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie wordt ervan uitgegaan dat deze in 2026 1,6 % van het bbp zullen bedragen, wat neerkomt op een stijging van 0,5 procentpunt van het bbp ten opzichte van 2021 ([11]).

(15) De Unie wordt nog steeds geconfronteerd met risico's op verstoringen van de energievoorziening en hoge prijsvolatiliteit, die worden verergerd door geopolitieke spanningen met gevolgen voor de mondiale olie- en gasmarkten. Uit de ervaring met de energiecrisis van 2022-2023 is gebleken dat brede en niet-gerichte maatregelen hoge begrotingskosten met zich meebrengen en in sociaal en economisch opzicht inefficiënt zijn. Sinds het uitbreken van de oorlog in het Midden-Oosten in februari 2026 heeft Slovenië budgettaire beleidsmaatregelen vastgesteld om de gevolgen van de hoge energieprijzen voor huishoudens en bedrijven te verzachten ([12]). Het gaat hierbij om een niet-doelgerichte verlaging van de accijnzen op diesel, benzine en stookolie, die naar verwachting tot het einde van het jaar van kracht is, en een niet-doelgerichte verlaging van de milieubelasting op kooldioxide voor diesel, benzine en stookolie, die in juni 2026 afloopt. Volgens de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie bedragen de begrotingskosten van deze maatregelen in 2026 0,2 % van het bbp. Volgens ramingen van de Commissie zouden de begrotingskosten van deze maatregelen, mochten deze tot eind 2026 van kracht blijven, in 2026 0,3 % van het bbp bedragen.

(16) Volgens de berekeningen van de Commissie stegen de netto-uitgaven van Slovenië met 8,8 % in 2025 en met 13,2 % cumulatief in 2024 en 2025. De groei van de netto-uitgaven in 2025 ligt boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van 1,4 % van het bbp op jaarbasis. Wanneer 2024 en 2025 samen worden beschouwd, komt ook het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven uit boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van in totaal 0,5 % van het bbp. Rekening houdend met de flexibiliteit waarin de nationale ontsnappingsclausule voorziet voor hogere defensie-uitgaven, bedraagt de cumulatieve afwijking van de netto-uitgaven, wanneer 2024 en 2025 samen worden beschouwd, iets meer dan 0,3 % van het bbp.

(17) Volgens de berekeningen van de Commissie zullen de netto-uitgaven van Slovenië naar verwachting toenemen met 7,2 % in 2026 en met 21,3 % cumulatief in 2024, 2025 en 2026. De verwachte groei van de netto-uitgaven in 2026 ligt boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van 1,2 % van het bbp op jaarbasis. Wanneer 2024, 2025 en 2026 samen worden beschouwd, komt ook het cumulatieve groeipercentage van de netto-uitgaven naar verwachting uit boven het aanbevolen maximale groeipercentage, met een afwijking van in totaal 1,7 % van het bbp. Rekening houdend met de flexibiliteit waarin de nationale ontsnappingsclausule voorziet voor hogere defensie-uitgaven, bedraagt de verwachte cumulatieve afwijking van de netto-uitgaven, wanneer 2024, 2025 en 2026 samen worden beschouwd, 1,2 % van het bbp.

(18) Op 3 juni 2026 heeft de Commissie een verslag in het kader van artikel 126, lid 3, VWEU aangenomen ([13]). In dat verslag wordt de situatie van Slovenië getoetst aan het tekortcriterium, aangezien het voorziene overheidstekort in 2026 de referentiewaarde van 3 % van het bbp overschrijdt. In het verslag werd geconcludeerd dat Slovenië niet aan het tekortcriterium voldoet. Tegelijkertijd heeft de Raad de nationale ontsnappingsclausule voor Slovenië geactiveerd en wordt het tekort boven de referentiewaarde volledig verklaard door de stijging van de defensie-uitgaven sinds 2021, op basis van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie. Hoewel de Commissie van mening is dat er in dit stadium geen reden is om een procedure bij buitensporige tekorten ten aanzien van Slovenië in te leiden, blijft er aanzienlijke onzekerheid bestaan over de begrotingsvooruitzichten voor 2026 (zie overweging 12). Indien er niet op geloofwaardige en tijdige wijze voldoende corrigerende maatregelen worden genomen, kan dit ertoe leiden dat in het najaar de procedure bij buitensporige tekorten ten aanzien van Slovenië wordt ingeleid. In het licht van het bovenstaande en na bestudering van het advies van het bij artikel 126, lid 4, VWEU ingestelde Economisch en Financieel Comité is de Commissie in dit stadium niet tot het voorstel gekomen om een procedure bij buitensporige tekorten in te leiden.

([10]) Eurostat, overheidsuitgaven door classificatie van overheidsfuncties (COFOG).

([11]) De NAVO-definitie van defensie-uitgaven verschilt van de COFOG-definitie van defensie-uitgaven. Bovendien kunnen er verschillen optreden als gevolg van het moment waarop de uitgaven worden geboekt, met name in het geval van militaire uitrusting, aangezien de NAVO-rapportage niet verloopt volgens de nationale boekhoudregels voor het moment van boeking.

([12]) Dit weerspiegelt de situatie op de afsluitdatum van de voorjaarsprognoses 2026 van de Commissie (4 mei 2026).

([13]) Verslag van de Commissie opgesteld overeenkomstig artikel 126, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, 3 juni 2026 (COM(2026) 302 final).

(19) De belastingmix van Slovenië is sterk afhankelijk van de belasting op arbeid, die in 2023 goed was voor 52 % van de totale belastinginkomsten. Tegen de achtergrond van een snel vergrijzende bevolking en een krimpende beroepsbevolking vormt de sterke afhankelijkheid van Slovenië van belasting op arbeid een structureel risico, aangezien een hoge belastingwig het werkgelegenheidsschepping kan ontmoedigen en een negatief effect kan hebben op het aanbod van arbeidskrachten en het concurrentievermogen. Momenteel maakt Slovenië slechts in beperkte mate gebruik van minder verstorende inkomstenbronnen; de inkomsten uit periodieke onroerendgoedbelasting liggen ver onder het EU-gemiddelde en er zijn op dit gebied geen hervormingen voorgesteld. Slovenië beschikt niet over een kader om de economische efficiëntie of de noodzaak te kunnen beoordelen van de omvangrijke periodieke belastinguitgaven ten belope van 5,2 % van het bbp in 2023. Een systematisch onderzoek naar deze uitgaven en aanpassingen van de onroerendgoedbelasting zou de belastinggrondslag verbreden en extra begrotingsruimte creëren. Door de belastingmix te verschuiven naar meer groeivriendelijke en duurzame bronnen worden structurele risico's beperkt en wordt de budgettaire houdbaarheid ondersteund.

(20) Het is noodzakelijk om de efficiëntie van de overheidsuitgaven te verbeteren om de stijgende kosten van de vergrijzing op te vangen en de kwaliteit van de overheidsfinanciën te verbeteren. Hoewel Slovenië ervaring heeft met het opstellen van uitgavenanalyses, worden deze nog niet systematisch in het jaarlijks begrotingsproces geïntegreerd. Door periodieke uitgaventoetsingen wat de grootste uitgavengebieden betreft, met name sociale bescherming (17,1 % van het bbp), gezondheidszorg (8 %), economische zaken (5,7 %) en onderwijs (5,5 %), in te voeren, zou een effectievere herverdeling van middelen worden bevorderd en zou de verantwoordingsplicht worden versterkt. Ondanks een toename van de sociale overdrachten is het percentage mensen dat risico op armoede of sociale uitsluiting loopt voor het vierde jaar op rij gestegen, wat met name toe te schrijven is aan een toename van het armoederisicopercentage onder ouderen, wat erop wijst dat het systeem er niet in slaagt de meest kwetsbaren te bereiken. Efficiëntiewinsten kunnen worden geboekt door sociale uitkeringen beter af te stemmen op de behoeften, de versnipperde gezinsondersteuning te harmoniseren en de regeling voor ziekteverzuim aan te pakken. Demografische achteruitgang, vergrijzing en ongelijke toegang tot essentiële diensten van goede kwaliteit (gezondheidszorg en onderwijs) vergroten de territoriale verschillen, wat met name gevolgen heeft voor plattelandsgebieden. Bovendien is het, hoewel de overheidsinvesteringen op een hoog niveau blijven, noodzakelijk om de samenstelling en planning ervan te verbeteren door middel van een betere afstemming tussen nationale en lokale overheden, teneinde de budgettaire houdbaarheid te waarborgen en het groeipotentieel te ondersteunen.

(21) In Slovenië ligt het uitvoeringstempo voor de cohesiebeleidsprogramma's, die steun omvatten uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling (EFRO), het Fonds voor een rechtvaardige transitie (JTF), het Europees Sociaal Fonds Plus (ESF+) en het Cohesiefonds (CF), boven het gemiddelde tempo op EU-niveau, zowel bij de projectselectie als bij betalingen. Het is belangrijk om de huidige dynamiek vast te houden en tegelijkertijd het effect van investeringen in de praktijk te maximaliseren. Slovenië onderneemt in het kader van zijn cohesiebeleidsprogramma's al acties om het concurrentievermogen en de groei te bevorderen. Niettemin zijn er bepaalde gebieden waar de uitvoering mogelijk verder moet worden versterkt, waaronder die op het gebied van vaardigheden, onderzoek en innovatie, aanpassing aan klimaatverandering, waterbeheer en de levering van lokale diensten. Het is van essentieel belang ervoor te zorgen dat de nieuwe investeringen die Slovenië in zijn tussentijdse evaluatie van de cohesiebeleidsfondsen heeft vastgesteld, met name die welke verband houden met de vijf prioriteiten die in de verordening inzake de tussentijdse evaluatie ([14]) zijn vastgesteld, snel en doeltreffend worden gerealiseerd.

(22) Slovenië wordt geconfronteerd met een aantal uitdagingen in verband met de energiesector, duurzaam vervoer, klimaatbestendigheid en milieu, het ondernemingsklimaat, het concurrentievermogen en tekorten aan arbeidskrachten.

(23) Zoals vastgesteld in het kompas voor concurrentievermogen moeten alle EU-, nationale en lokale instellingen zich sterk inspannen om eenvoudigere regels op te stellen en de administratieve procedures sneller te laten verlopen. De Commissie heeft ambitieuze doelen gesteld om de administratieve lasten te verminderen: met ten minste 25 % voor alle bedrijven en ten minste 35 % voor kmo's. Ook heeft zij nieuwe instrumenten in het leven geroepen om deze doelstellingen te verwezenlijken, met inbegrip van stelselmatige stresstests van het corpus van EU-wetgeving en een betere dialoog met belanghebbenden. Om deze ambitie waar te maken, moet ook Slovenië maatregelen nemen. Hoewel enige vooruitgang is geboekt, is er nog steeds behoefte aan nauwere samenwerking en coördinatie tussen het nationale, regionale en lokale niveau. 66 % van de bedrijven ziet complexiteit van administratieve procedures als een beperking bij het zakendoen in Slovenië ([15]). Het ondernemingsklimaat in Slovenië wordt nog steeds gehinderd door structurele problemen, zoals een tekort aan arbeidskrachten en vaardigheden, evenals regelgevings- en belastinglasten, die een grote rem zetten op investeringen en groei. De vergunningsprocedures blijven bijzonder omslachtig, met lange doorlooptijden voor bouw- en milieuvergunningen, de noodzaak om de wettelijke formaliteiten fysiek af te handelen en een beperkte interoperabiliteit van digitale registers. Ondanks aanzienlijke vooruitgang bij de digitalisering van overheidsdiensten ligt Slovenië nog steeds onder het EU-gemiddelde en blijven er enkele uitdagingen bestaan wat betreft het waarborgen van gebruikersgerichtheid, interoperabiliteit en hergebruik van gegevens op alle bestuursniveaus. De regelgevingsbelemmeringen voor de eengemaakte markt, die met name van invloed zijn op de grensoverschrijdende handel in diensten en bepaalde gereglementeerde beroepen, blijven bestaan en er is nog maar weinig vooruitgang geboekt bij het wegnemen ervan. In dit verband kunnen een grotere reikwijdte, meer ambitie en een hoger tempo bij de vereenvoudiging van de regelgeving en de modernisering van de administratie de kwaliteit verbeteren en de prijzen verlagen, en bovendien de groei op langere termijn ondersteunen.

([14]) Verordening (EU) 2025/1914 van het Europees Parlement en de Raad van 18 september 2025 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1058 en Verordening (EU) 2021/1056 wat betreft specifieke maatregelen voor het aanpakken van strategische uitdagingen in het kader van de tussentijdse evaluatie.

([15]) Flash Report Eurobarometer over de houding van bedrijven ten opzichte van corruptie in de EU, 2025.

(24) De publiek-private samenwerking op het gebied van onderzoek en innovatie (O&I) in Slovenië blijft, gemeten aan de hand van gezamenlijke publicaties, iets boven het EU-gemiddelde liggen, maar het land heeft moeite om uitmuntend onderzoek om te zetten in succesvolle producten, waarbij verdere vooruitgang kan worden behaald door de kennisoverdracht te vergemakkelijken en financiële steun te verkrijgen voor de O&O-activiteiten. Hoewel de bedrijfsuitgaven voor O&O in Slovenië op het EU-gemiddelde liggen, zijn deze de afgelopen drie jaar gedaald tot 1,5 % van het bbp, met name bij kmo's. Bovendien blijven de overheidsuitgaven van Slovenië voor O&O achter bij zowel het EU-gemiddelde voor 2024 (0,64 % tegenover 0,72 % van het bbp) als het nationale streefcijfer (1,25 %). De regionale innovatiecapaciteit wordt doeltreffend versterkt, hoewel sommige regio's nog steeds minder O&O-investeringen ontvangen en zwakkere productiviteitsresultaten vertonen, waardoor het concurrentievermogen en de door innovatie gedreven groei worden beperkt. Hoewel er reeds enkele positieve initiatieven lopen, waaronder strategische financieringsprojecten en gerichte ondersteuning voor veelbelovende voorstellen, is een doeltreffende inzet van alternatieve investeringsinstrumenten, met name voor start-ups, van belang om het innovatiepotentieel van Slovenië ten volle te benutten en dit volledig te realiseren. Slovenië heeft inspanningen geleverd om de governance van O&I te verbeteren door het grootste deel van het O&I-beleid onder te brengen bij één ministerie, de wet inzake onderzoeks-, ontwikkelings- en innovatieactiviteiten te actualiseren en mechanismen voor afstemming in te voeren om beleidsinitiatieven te stroomlijnen; deze maatregelen maakten deel uit van het Sloveense herstel- en veerkrachtplan. Hoewel deze hervormingen zijn doorgevoerd, zijn de resultaten ervan nog niet merkbaar en moeten er wellicht controlemechanismen worden toegevoegd om de voortgang te volgen en waar nodig bij te sturen. Bovendien ontbreekt het nog aan een meer systematische aanpak van kennisoverdracht, wat de omzetting van hoogwaardig academisch onderzoek in commercieel levensvatbare producten kan belemmeren.

(25) Sloveense bedrijven zijn voornamelijk aangewezen op bankfinanciering vanwege de minder ontwikkelde kapitaalmarkt in het land en de beperkte betrokkenheid van binnenlandse institutionele beleggers bij de financiering van innovatieve ondernemingen en start-ups. De private equity- en durfkapitaalsectoren zijn aanzienlijk minder ontwikkeld dan hun EU-tegenhangers, met activa die in 2024 respectievelijk slechts 0,04 % en 0,01 % van het bbp bedroegen, vergeleken met EU-gemiddelden van 0,46 % en 0,06 % van het bbp. Bovendien houden Sloveense huishoudens een groot deel van hun financiële activa doorgaans aan in contant geld en bankdeposito's, in plaats van te beleggen in marktgebonden financiële instrumenten. De pensioenfondsensector beschikt over een beperkt vermogen, met slechts 7,1 % van het bbp in 2024, het op twee na laagste niveau in de EU. De niet-bancaire financiële markt in Slovenië moet worden uitgebreid en gediversifieerd om de beschikbaarheid van risicokapitaal te vergroten en innovatieve investeringen en het concurrentievermogen op lange termijn te stimuleren. De ontwikkeling van aandelenfinanciering en durfkapitaal wordt onvoldoende ondersteund door aandeleninvesteringen van pensioenfondsen, terwijl dit kan bijdragen aan een toename van de aanvullende pensioenen en van belang is voor de groei van innovatieve start-ups.

(26) Fossiele brandstoffen, die grotendeels worden ingevoerd, blijven een aanzienlijk aandeel vertegenwoordigen van de energiemix in Slovenië (58 %). Bijgevolg dragen deze bij tot hogere en volatielere prijzen, wat dan weer van invloed is op het concurrentievermogen. Bovendien was Slovenië aangewezen op een statistische overdracht om zijn nationale streefcijfer voor hernieuwbare energie (25 %) te halen. Hoewel er enige vooruitgang is geboekt, zijn er verdere inspanningen nodig om de uitrol van hernieuwbare energiebronnen in alle sectoren sneller te laten verlopen, waaronder de toepassing van energieopslag en de uitvoering van energie-efficiëntiemaatregelen. Hoewel de energie-efficiëntiemaatregelen, in het bijzonder de renovatie van gebouwen, verder zijn uitgevoerd via het nationaal financieringskader en verschillende EU-fondsen, waaronder de herstel- en veerkrachtfaciliteit, zullen de verhoogde inspanningen van Slovenië helpen om de doelstellingen van de renovatiestrategie op lange termijn te verwezenlijken om het energieverbruik van gebouwen te doen dalen.

(27) Vergunnings- en administratieve procedures voor installaties voor hernieuwbare energie op netwerkniveau, waaronder windinstallaties, blijven een belangrijk knelpunt voor hernieuwbare energie in Slovenië. Hoewel vooruitgang is geboekt bij de hervorming van het regelgevingskader, kunnen milieuprocedures en procedures op gemeentelijk niveau nog steeds tot meerdere jaren in beslag nemen. In Slovenië is de windenergiecapaciteit al meer dan tien jaar niet gestegen en is de uitrol van nieuwe fotovoltaïsche capaciteit in 2025 aanzienlijk vertraagd vergeleken met de voorgaande drie jaar. Het aanwijzen van gebieden voor de versnelde uitrol van installaties voor hernieuwbare energie, waarbij vergunnings- en administratieve procedures daadwerkelijk worden vereenvoudigd en verkort, zou de uitrol aanzienlijk kunnen versnellen. Voorts kan capaciteitsopbouw in de vorm van opleidingen en bijkomende middelen voor lokale overheden helpen om de verwerking van aanvragen nog sneller te laten verlopen en lokale weerstand te overwinnen. Tegelijkertijd staan regio's die hun steenkoolverbruik uitfaseren voor grote uitdagingen op het gebied van een rechtvaardige transitie, met name wat betreft economische diversificatie, omscholing van werknemers en de ontwikkeling van infrastructuur voor schone energie.

(28) Netbeperkingen, met name op distributieniveau, worden minder, mede dankzij de uitvoering van investeringen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit. Om de voortdurende integratie van gedecentraliseerde hernieuwbare energiebronnen te waarborgen en tegelijkertijd te voldoen aan de stijgende vraag naar elektriciteit als gevolg van elektrificatie, zijn echter aanzienlijk hogere investeringen in het elektriciteitsnet nodig, onder meer op het gebied van digitalisering.

(29) De invoering van duurzaam vervoer blijft nog steeds achter bij de rest van de EU, en de afhankelijkheid van personenauto's is nog steeds zeer hoog. Wegvervoer blijft de belangrijkste bron van broeikasgasemissies, luchtverontreiniging en energieverbruik in de sector. Deze waarden liggen allemaal boven het EU-gemiddelde. Er is een stap vooruit gezet in het kader van het op afstand gebaseerde tolheffingssysteem voor zware bedrijfsvoertuigen. Veel grote investeringen voor spoorwegen en e-mobiliteit in het kader van het herstel- en veerkrachtplan, de Connecting Europe Facility en het cohesiebeleidsprogramma zijn in uitvoering. Er is echter nog steeds een dringende noodzaak om aandacht te besteden aan het aanbod en het gebruik van duurzaam personenvervoer en om door te gaan met investeringen in veerkrachtige spoorweginfrastructuur langs de TEN-T-corridors, met inbegrip van grensoverschrijdende trajecten en de voorbereiding van hogesnelheidsspoorlijnen.

(30) Slovenië is zeer kwetsbaar voor en wordt regelmatig blootgesteld aan klimaatgerelateerde risico's, vooral overstromingen, hittegolven, droogten en bosbranden, die ongelijk over de regio's zijn verdeeld en een negatieve invloed hebben op de economie en samenleving van het land. Ondanks de toenemende risico's is de verzekeringsdekking tegen extreme weers- en klimaatgerelateerde gebeurtenissen in Slovenië nog steeds een van de laagste in de EU, waardoor er lacunes in financiële bescherming ontstaan en er behoefte is aan een bredere toepassing en invoering van klimaatverzekeringsmechanismen. In 2025 heeft Slovenië een nieuwe klimaatwet aangenomen, waarmee het governancekader voor aanpassing aan klimaatverandering aanzienlijk is versterkt. Slovenië heeft ook een verordening ([16]) aangenomen met regels voor de bouw, het landgebruik en andere activiteiten in overstromingsgevoelige en erosiegevoelige gebieden. Dit is echter nog maar het begin van het proces, waarbij de effectieve uitvoering van het betreffende beleid op nationaal, regionaal en lokaal niveau nog steeds achterblijft. De uitvoering van maatregelen ter bescherming tegen overstromingen loopt vertraging op en op de natuur gebaseerde oplossingen worden nog niet in alle sectoren systematisch toegepast. Ondanks alle inspanningen blijven er ook uitdagingen bestaan op het gebied van de modernisering van de waterinfrastructuur, het herstel van versnipperde zoetwaterecosystemen, de terugdringing van waterverontreiniging en het aanpakken van de verslechterende toestand van de natuur en de ecosystemen in Slovenië, waardoor de klimaatbestendigheid, de veerkracht van ecosystemen en de waterweerbaarheid van het land verder afneemt.

(31) Aanhoudende tekorten aan arbeidskrachten en discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden ondermijnen de investeringen en het concurrentievermogen in Slovenië. Ongeveer de helft van de bedrijven meldt tekorten aan arbeidskrachten, met een percentage openstaande vacatures dat boven het EU-gemiddelde ligt. Demografische veranderingen, arbeidsomstandigheden, vaardigheidskloven en discrepanties tussen gevraagde en aangeboden vaardigheden versterken deze tekorten, vooral in het onderwijs, de zorgsector, de ICT, de bouw en wetenschappelijke en technische beroepen, waar vaardigheden op het gebied van wetenschap, technologie, techniek en wiskunde (STEM) vereist zijn. Slovenië kampt met aanzienlijke kloven op het vlak van digitale vaardigheden: 63,9 % van de bedrijven meldt tekorten aan ICT-vaardigheden en de digitale vaardigheden van volwassenen blijven achter bij het EU-gemiddelde. Dit belemmert de digitalisering van het bedrijfsleven en vormt een risico voor de ontwikkeling van menselijk kapitaal. Daarom zijn er stimulansen nodig om de digitale geletterdheid en competenties te vergroten. Bovendien blijkt uit het meest recente PISA-onderzoek van de OESO naar de vaardigheden van leerlingen een zorgwekkende dalende trend in het niveau van basisvaardigheden, en uit het International Computer and Information Literacy Study (ICILS)-onderzoek blijkt een lage digitale geletterdheid. De opkomende tekorten aan groene vaardigheden zullen de arbeidsmarkt verder onder druk zetten, waarbij naar verwachting 40 % van alle vacatures uit groene banen zal bestaan. Om tekorten op de arbeidsmarkt op te vangen, is Slovenië afhankelijk van buitenlandse arbeidskrachten, die goed zijn voor 16 % van de beroepsbevolking van het land en waarvan het aandeel naar verwachting zal stijgen tot 26 % in 2030 ([17]). Slovenië ondervindt echter meer moeilijkheden bij het aantrekken van hoogopgeleide werknemers dan andere EU-lidstaten, mogelijk als gevolg van factoren zoals inkomensniveaus, een lage mate van digitalisering en inclusie op de werkplek ([18]). Trage administratieve procedures op het gebied van arbeidsmigratie, problemen bij de erkenning van kwalificaties en sociale inclusie blijven een belemmering vormen voor het aantrekken, werven en behouden van talent. Bovendien zal het, om in te spelen op structurele veranderingen in de samenleving, van essentieel belang zijn om het onderwijssysteem nog beter af te stemmen op de behoeften van de arbeidsmarkt, optimaal gebruik te maken van geschoolde arbeidskrachten door beleidsinstrumenten in te zetten ter ondersteuning van baanwisselingen, met inbegrip van oudere en laaggeschoolde werknemers, en de integratie van migrerende werknemers op de arbeidsmarkt en in de samenleving te versterken.

([16]) Het besluit betreffende voorwaarden voor en beperkingen van ruimtelijke interventies en de uitvoering van activiteiten in gebieden die worden bedreigd door overstroming en daarmee samenhangende erosie van binnenwateren en de zee.

([17]) Zie MoLFSAEO, Analiza razmer na trgu dela in rezultati srednje in dolgoročnih napovedi potreb trga dela do leta 2039, oktober 2025.

([18]) Zie IMAD, Quality of Life Report – Development Report 2025.

(32) Hoewel recentere gegevens uit de arbeidskrachtenenquête (AKE) wijzen op enige vooruitgang tussen 2022 en 2024, blijft de deelname van volwassenen aan een opleiding laag en ligt deze aanzienlijk onder het EU-gemiddelde (Enquête volwasseneneducatie 2022, SI: 26,5 %, EU: 39,5 %) en ook ruim onder het nationale streefcijfer van Slovenië voor 2030 van 60 %. Het is van cruciaal belang om een leven lang leren en opleiding uit te breiden naar de gehele volwassen bevolking, met inbegrip van kwetsbare groepen. Het percentage Sloveense volwassenen met ten minste digitale basisvaardigheden is in 2025 verder gedaald tot 46,5 % (EU: 60,4 %) waardoor de digitale transitie wordt vertraagd. Slovenië heeft toegezegd een nationaal actieplan voor vaardigheden te zullen ontwikkelen; de voorbereidingen bevinden zich echter nog in een pril stadium, waardoor het nog te vroeg is om de mogelijke impact ervan in te schatten.

(33) De systematische, daadwerkelijke en tijdige betrokkenheid van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners, maatschappelijke organisaties en andere relevante belanghebbenden blijft van essentieel belang om te zorgen voor een breed gevoelde verantwoordelijkheid voor de succesvolle uitvoering van de financieringsinstrumenten van de Unie, ook in de context van het Europees Semester.

(34) In het kader van het herstel- en veerkrachtplan is in januari 2025 de hervorming van de lonen in de overheidssector van Slovenië van kracht geworden, waarbij de lonen in de overheidssector geleidelijk worden verhoogd, onder meer voor werknemers in de gezondheidszorg, de langdurige zorg en het onderwijs. Naast de loonhervorming is in oktober 2025 een nieuwe wintertoeslag ingevoerd en is het wettelijk minimumloon in januari 2026 met 16 % verhoogd. In 2024 heeft Slovenië ook maatregelen ter verbetering van de personeelsbezetting en arbeidsomstandigheden van personeel in de gezondheidszorg, langdurige zorg en sociale zorg ingevoerd, zoals beurzen voor beroepen in de gezondheidszorg en de sociale sector, het vergemakkelijken van de erkenning van beroepskwalificaties voor buitenlandse zorgprofessionals en een proefprogramma voor stages voor verpleegkundigen-verzorgers (2024-2026); sommige van deze maatregelen moeten echter nog volledig worden uitgevoerd. Niettemin blijven de tekorten aan arbeidskrachten en vaardigheden bestaan: ongeveer 80 % van de werkgevers in deze sectoren geeft aan moeite te hebben met het vinden van personeel, wat de toegang tot en de effectieve levering van gezondheidszorg en langdurige zorg belemmert, onder meer in gebieden die kampen met ontvolking. In Slovenië is het aandeel van werknemers in de gezondheidszorg en de sociale zorg in de totale werkgelegenheid al laag in vergelijking met het OESO-gemiddelde (7,8 % tegenover 10,9 %, gegevens uit 2023) en zijn er minder verpleegkundigen en artsen per inwoner dan het EU-gemiddelde ([19]). De arbeidsomstandigheden in de gezondheidszorg en langdurige zorg zijn uitdagend vanwege de hoge werkdruk bij het huidige personeel, met onder meer langere werktijden, ploegendiensten en nachtwerk, wat leidt tot een grotere fysieke en emotionele belasting en meer ziekteverzuim ([20]). Zonder dringende beleidsmaatregelen zal de situatie naar verwachting verslechteren als gevolg van de vergrijzing, pensionering van werknemers en de uitstroom van zorgmedewerkers naar het buitenland of naar andere beroepen. Om deze uitdagingen aan te pakken, heeft de regering een strategie aangenomen met een alomvattend kader om de houdbaarheid van het zorgpersoneelsbestand op de lange termijn te versterken, te ontwikkelen en te waarborgen. Er is ook een tekort aan leraren, wat grotendeels toe te schrijven is aan het lage aanzien van het beroep en de administratieve lasten.

(35) Aangezien de economieën van de lidstaten van de eurozone in hoge mate met elkaar zijn verweven en zij collectief bijdragen tot de werking van de economische en monetaire unie, heeft de Raad in 2026 de lidstaten van de eurozone aanbevolen actie te ondernemen, onder meer via hun herstel- en veerkrachtplannen, teneinde uitvoering te geven aan de aanbeveling van 2026 over het economisch beleid van de eurozone. Voor Slovenië draagt aanbeveling 1 bij tot de uitvoering van de eerste, tweede en derde aanbeveling over de eurozone, draagt aanbeveling 2 bij tot de uitvoering van de vierde aanbeveling over de eurozone, draagt aanbeveling 3 bij tot de uitvoering van de zevende, achtste en negende aanbeveling over de eurozone, draagt aanbeveling 4 bij tot de uitvoering van de zevende aanbeveling over de eurozone en draagt aanbeveling 5 bij tot de uitvoering van de vijfde aanbeveling over de eurozone.

([19]) Met de onlangs vastgestelde Eurostat-definitie van verpleegkundigen (overeenkomstig Richtlijn 2005/36/EG betreffende de erkenning van beroepskwalificaties) ligt de dichtheid van verpleegkundigen aanzienlijk lager dan wanneer er een bredere definitie wordt gebruikt, zoals de definitie die wordt gebruikt voor de gezondheidsstatistieken van de OESO.

([20]) Volgens het Sloveense zorgverzekeringinstituut bedroeg het gemiddelde verzuim per werknemer als gevolg van ziekteverlof in 2025 8,6 dagen en bedroeg het ziekteverzuim 6,97 %. Uit het eindrapport over de bevordering van beroepen in de langdurige zorg van het ministerie van Volksgezondheid (2024) blijkt dat in de langdurige zorg 40 % van het personeel meer dan 41 uur per week werkt en 10 % meer dan 46 uur per week.

(36) In het licht van de cruciale rol van menselijk kapitaal bij het versterken van het concurrentievermogen en de strategische autonomie van de Unie heeft de Raad de lidstaten in 2026 aanbevolen dringend actie te ondernemen om iets te doen aan de structurele uitdagingen in verband met menselijk kapitaal op het vlak van vaardigheden, onderwijs en opleiding, die het concurrentievermogen belemmeren. De tot Slovenië gerichte landspecifieke aanbevelingen 2026 kunnen bijdragen tot de uitvoering van de aanbeveling van de Raad over menselijk kapitaal in de Unie,

BEVEELT AAN dat Slovenië in 2026 en 2027 de volgende acties onderneemt:

1. Maatregelen nemen om de netto-uitgaven onder controle te houden zodat deze in overeenstemming zijn met de door de Raad op 21 januari 2025 aanbevolen maximale groeipercentages, gezien de in 2025 geconstateerde afwijking en de door de Commissie voor 2026 verwachte materiële afwijking ten opzichte van het aanbevolen maximum voor de netto-uitgaven, en tegelijkertijd gebruikmaken van de flexibiliteit in het kader van de door de Raad geactiveerde nationale ontsnappingsclausule. De algehele uitgaven en gereedheid op het gebied van defensie en veiligheid verhogen, en tegelijkertijd de schuldhoudbaarheid waarborgen en zorgen voor een efficiënte besteding van de uitgaven en een geleidelijke aanpassing van de begroting om structureel hogere defensie-uitgaven te kunnen financieren. Ervoor zorgen dat maatregelen die worden genomen om de gevolgen van de stijgende energieprijzen te verzachten, tijdelijk zijn, dat ze gericht zijn op de bescherming van kwetsbare huishoudens of op de behoeften van energie-intensieve bedrijven, dat ze stimulansen voor energiebesparing in stand houden en dat de begrotingskosten van die maatregelen verenigbaar zijn met de toezeggingen binnen het begrotingskader van de EU. De belastinginkomsten verschuiven naar meer groeivriendelijke en duurzame bronnen. De efficiëntie van de overheidsuitgaven verbeteren, met name door uitgaventoetsingen uit te voeren op de grootste uitgavengebieden.

2. Zorgen voor continuïteit van de hervormingen en investeringen die in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit worden uitgevoerd. De uitvoeringsdynamiek voor de cohesiebeleidsprogramma's vasthouden, in voorkomend geval voortbouwend op de heroriëntatie naar strategische prioriteiten en de flexibiliteit die zijn overeengekomen in de context van de tussentijdse evaluatie van het kader voor het cohesiebeleid.

3. De regelgeving vereenvoudigen, de regelgevingsinstrumenten verbeteren en de administratieve lasten voor bedrijven verminderen, onder meer voor bepaalde diensten en gereguleerde beroepen, alsook de belemmeringen voor de handel in diensten beperken. Het concurrentievermogen versterken door de dynamiek van het bedrijfsleven en de ontwikkeling van groeibedrijven te bevorderen, door de voorwaarden voor investeringen in eigen vermogen, waaronder durfkapitaalinvesteringen, te verbeteren voor institutionele beleggers, alsook voor investeringen in onderzoek, ontwikkeling en innovatie, rekening houdend met territoriale verschillen op het gebied van O&O en productiviteit. De digitalisering van overheidsdiensten versnellen, onder meer door de interoperabiliteit en het hergebruik van gegevens te verbeteren.

4. De uitrol van hernieuwbare energie en energieopslag versnellen, onder meer door administratieve en vergunningsprocedures te stroomlijnen en te bespoedigen. De infrastructuur voor het elektriciteitsnet op distributieniveau versterken en onderdelen van slimme netwerken invoeren. Daarnaast, de uitvoering van energie-efficiëntiemaatregelen versnellen, vooral in de bouwsector. De elektrificatie en digitalisering van de vervoerssector bevorderen en investeringen toespitsen op duurzaam vervoer, met name op het TEN-T-spoorwegnet en de ontwikkeling van stedelijke mobiliteit en personenvervoer, waarbij rekening wordt gehouden met territoriale verschillen. De klimaatbestendigheid, de veerkracht van ecosystemen en de waterweerbaarheid verder versterken door gerichte klimaatadaptatie-, natuurbehouds- en milieumaatregelen uit te voeren.

5. Tekorten aan arbeidskrachten aanpakken door het aanbod en de verwerving van vaardigheden en competenties op te voeren, waaronder basisvaardigheden onder leerlingen, door het onderwijssysteem beter af te stemmen op de behoeften van de arbeidsmarkt. De procedures versnellen voor werkvergunningen en de erkenning van kwalificaties voor buitenlandse werknemers, met inbegrip van hoogopgeleiden. Een leven lang leren, bijscholing en omscholing voor volwassenen stimuleren, onder meer op het gebied van digitale basisvaardigheden. De niet aan lonen gerelateerde arbeidsomstandigheden en aantrekkelijkheid verder verbeteren, met name in de sectoren gezondheidszorg, sociale zorg en langdurige zorg, en onderwijs.

Gedaan te Brussel, 10 juli 2026.

Voor de Raad

De voorzitter

S. HARRIS